

Nu zult gij vatten dat het socialisme u redden zal, hetwelk een einde wil stellen aan de uitbuiting der pachters en boerenknechten door de groote grondeigenaars.

Kiezers van den Buiten!

G'hebt uw lot in uwe handen.

Steeds werd gij door de rijken uitgezogen, omdat zij alleen de wetten maakten en die maakten tegen u.

Met uw kiesrecht beschikt gij over de wetten, over de pachten, over den eigendom, over alles wat voor u geluk en uwe vrijheid noodig is.

Op, Landbouwers, op!

Weg met de rijken, die u verachten, verstooten en uitbuiten.

Weg met hen, die, door inkomende rechten, de ellende in de steden nog willen vermeerderen en de pachten op den buiten zullen doen klimmen.

De grondbezitters willen rechten op graan en haver, die de meerderheid van u niet verkoopt; op de boter, die ons onze klienteel van Frankrijk zal ontnemen, waardoor de boter in België zal blijven, waar de concurrentie zal vergrooten, de prijzen niet zullen verbeteren terwijl uwe pachten zullen geklommen zijn.

De redding van boer en werkmans ligt in hunne vereeniging en in het vervangen van de regeering der rijken door de regeering van werklieden en boeren.

Socialistisch Programma

Stemt dus op 14 October allen voor de Socialisten, die alleen de noodige hervormingen tot uwe redding zullen doorvoeren.

Leest ons programma hieronder en gij zult overtuigd zijn, dat al die verbeteringen oogenblikkelijk kunnen doorgevoerd worden.

Vooruit met moed, met hoop naar de stembus!

Stemt allen voor de Socialisten, en eindelijk zult gij welstand en vrijheid smaken!

Wat de Socialisten willen

1. Eene wet die tusschen den geldleener en den eigenaar van een belast goed de grondlasten verdeelt volgens het deel waarvan elk eigenaar is.
2. Vaststelling der pachten door commissiën van pachters, boerenknechten en eigenaars, volgens de opbrengst des lands en hare waarde.
3. Afschaffing van het voorrecht der eigenaars, 3 jaren pacht te mogen eischen bij verkoop van den halm en het goed der landbouwers.
4. Afschaffing der in beslagname van oogsten op het veld.
5. Betaling aan den landbouwer der meerwaarde, die hij aan het land geschenken heeft.
6. Verbod de soldaten in den oogsttijd binnen te roepen.
7. Schadevergoeding aan de familiën der soldaten voor de groote manoeuvres binnen geroepen.
8. Vaststelling door de wet van het kleinste loon dat de boerenknechten mogen verdienen; de pachters mogen echter nog hooger loon betalen dan dat door de wet vastgesteld.
9. Verplichtende verzekering van oogst en vee door den Staat.
10. Verbod de gronden aan te slaan van min den 15000 frank waarde.
11. Onmiddellijke onteigening der braakliggende velden en hare bewerking door pachters onder toezicht der regeering.
- Op die landen zal de groot-landbouw worden beproefd.
- De renten, pachten en loonen zullen geregeld worden door de werkers van de velden te samen met de beambten der regeering.
12. Opbrengst der boomen langs de velden voor de boeren die ze pachten.
13. Tusschenkomst der eigenaars in de verliezen der boeren.
14. Afschaffing der mutatierechten voor erfdeelen van min dan 3000 franks.

Wetgevende Kiezingen

VAN 14 OCTOBER

SOCIALISTISCHE KANDIDATEN

ARRONDISSEMENT ANTWERPEN

Ansele, Eduard, beheerder van *Vooruit*, te Gent.

Daniel, Fr., schipstimmerman, te Antwerpen.

De Mets, A., sigarenmaker, id.

Goetschalck, Const., controleur van de *Werker*, id.

Huyghe, F., dagbladverkooper, id.

Mortelmans, handelsbediende, id.

Speyers, F., doctor in geneeskunde en natuurlijke wetenschappen, id.

Staatemas, Eduard (Millio), dagblad-schrijver, gewezen briefdrager, Gent.

Suikerbuik, P., te Merxem.

Van Beveren, Edmond, schilder, te Gent.

Vanfleteren, G., kassier, Borgerhout.

ARRONDISSEMENT GENT

Ansele, Eduard, beheerder van *Vooruit*.

Baudewyn, Prosper, bediende (gewezen spinner).

De Bruyne, Pieter, advocaat.

Foucaert, Jan, handelaar (gewezen wever).

Hardyns, Ferdinand, opsteller van *Vooruit* (gewezen vlasbewerker).

Maenhout, hofbouwkundige, te Sint-Amandsberg.

Staatemas, Eduard (Millio), opsteller van *Vooruit* (gewezen briefdrager).

Van Beveren, Edmond, schilder.

Waeri, Frans, metaalbewerker.

ARRONDISSEMENT AALST

Ansele, Eduard, beheerder van *Vooruit*, te Gent.

Luyckx, Frans, garentwijnder.

Sanders, wever.

Spitaels, landbouwer.

ARRONDISSEMENT BRUGGE

Anseuw, Emiel, dagbladverkooper.

Staatemas, (Milio), opsteller van *Vooruit*, (gewezen briefdrager) te Gent.

Thys, Karel, bakkersgast.

ARRONDISSEMENT KORTRIJK

Delvenne, Bernard, magazijnier.

Mattelaer, Jan, broodvoerder.

Soffers, Frans, letterzetter, te Gent.

Wauters, Frans, metaalbewerker.

ARRONDISSEMENT ST-NIKOLAAS

Foucaert, Jan, handelaar (gewezen wever), te Gent.

Hardyns, Ferdinand, opsteller van *Vooruit* (gewezen vlasbewerker), te Gent.

Aan onze Vrienden

Vele vrienden van den buiten zenden ons liberale en katholieke gazetjes die ons aanvallen, en vragen daarop te antwoorden.

Dat zij zich om die aanvallen niet bekommeren.

Onze tegenstrevers, die met vijftig tegen één zijn (naar loffelijke gewoonte), willen ons van ons doel afwenden, ons van onze propaganda afleiden, door het stellen van allerlei kinderachtige vragen, die uit hunne snullen-hersenen komen.

Terwijl wij op die domheden antwoorden, spreken wij van geen ander dingen...

Deelen en Deelers!

De rijken jonken aan de werkmenschen nog aleens den afval van hun tafel niet. Niemand zal durven zeggen dat de landarbeiders en zelfs de kleine boerders beter eten hebben dan de honden van op 't kasteel. Omdat dit alles zoo geweest is, meenen zij dat dit zoo moet zijn. In hunne oogen zijn hunne honden en hunne peerden meer waard dan werkmenschen, die nochtans redelijke schepsels Gods zijn.

Ja maar, de arbeiders uit de steden beginnen daar tegen op te komen, ze zeggen zij dat zij meer waard zijn dan 'n hond of een paard, ja zelfs meer waard dan de heeren en de mevrouwen, want zij werken voor hun brood en de rijken niet. De wereld zou niet voortkunnen zonder de werkmenschen, en zonder de rijken wel. Daarom die beginnen de verstandige arbeiders hunne tanden te toonen; ze zeggen dat zij moe zijn van armoe te lijden, als er zoovele onnuttige luiards zijn die hier eenen hemel op aarde hebben.

Daarom zeggen de werkmenschen dat zij denken dat al de rijkdommen der aarde voor iedereen een beetje geschapen zijn en niet voor de rijken alleen. Zij zeggen tegen de rijken dat zij dieven zijn van alles voor hun eigen te pakken, wat voor iedereen gemaakt is.

De werkmenschen zeggen nog dat, vermits er moet gewerkt worden, dat het maar rechtvaardig is dat iedereen een beetje werkt, in plaats van den eenen al en den ander niets, gelijk als nu. Als iedereen werkte, ware het voor ieder een kleintje, en de eene mensch is zoo goed als de andere. Daarbij, de heilige Paulus heeft gezegd: "Die niet werkt, zal ook niet eten."

Hewel, vrienden, zoudt gij geloovent dat de rijkdaards daarom in koleire schieten?

En dat is nog al te verstaan. Zij hebben schrik dat allemaal de werkmenschen van den buiten en van de steden zouden beginnen zeggen: "Die niet werkt, moet ook niet eten."

Zij hebben schrik dat zij ook hunne handen zouden moeten uitsteken, gelijk wij, of geen eten krijgen. En van werken hebben zij schrik gelijk een kat van eenen eemer water.

Daarom hebben zij gepeinsd naar een middel om voort te kunnen blijven leven gelijk nu: niet werken, goed eten en drinken, schoone kleeren en geld in den zak.

En dat middel hebben zij gevonden door U op te maken tegen ons.

Daarom schrijven de liberale en katholieke gazetjes al leugens over ons, ze zeggen dat wij deelers zijn, dat wij al het goed willen verdeelen en dat dit dommigheid is, want dat den eene zijn deel zou opdrinken en den andere zijn paart zou weggewen, en dat er dan een nieuwe verdeling zou moeten plaats hebben.

En de gazetjes die aan de rijken verkocht zijn, voegen er bij dat wij dieven zijn.

Die gazetjes weten geheel goed dat wij de verdeling der goederen niet vragen, die inderdaad eene dommigheid zou zijn. Zij weten geheel goed wat wij willen, maar zij zeggen het U niet, uit vrees dat gij, vrienden van den buiten, zoudt antwoorden dat wij gelijk hebben en dat gij met ons zoudt meedoen.

Want, als zij zeggen dat wij dieven zijn, omdat wij willen dat degene die niet werkt, ook geen eten krijgt, dan maken de rijken en hunne gazetjes den heiligen Paulus ook uit voor eenen dief, want hij spreekt precies gelijk wij. Ge ziet dus wat slechte menschen dat dit zijn.

Wilt gij nu in twee woorden weten wat er eigenlijk waar is van dat verdeelen?

Wel, antwoordt dan eerst eens op onze vraag: Van wie is de lucht, van wie is de zon?

Van niemand, zult gij zeggen. Die zijn er voor iedereen.

Als er nu bij voorbeeld iemand zou zijn die de zon voor hem alleen zou kunnen nemen en aan de anderen zou doen betalen voor de warmte en voor het licht van de zon, wat zouden wij moeten doen? Hem de zon weer afpakken en ze weer op hare plaats zetten, niet waar?

Goed. En van wie is de lucht die wij noodig hebben om te ademen? Van iedereen, niet waar?

En als iemand, bij voorbeeld, al de lucht zou inpalmen en ze met beetjes verkoopen, wat zouden wij moeten doen?

Wel, ze hem afpakken, hem een pak slaag geven en de lucht aan iedereen laten. Maar de deugeniet zou dan ook zeggen dat wij deelers zijn, niet waar?

Maar, eene laatste vraag, aan wie behoort de aarde, den grond? Wel, die is er ook geschapen voor 't profijt van 't algemeen, precies gelijk de zon en de lucht. En nochtans zijn er menschen die over jaren en jaren gezegd hebben: "Dat stuk grond is van mij" en die het dan met beetjes verhuurd of verkocht hebben.

Was het geld dat daarvan kwam, rechtvaardig verdiend?

Neen, dat was gestolen geld. De aarde mag aan niemand in 't bijzonder toebehooren, maar wel aan al de menschen in 't gemeenschap. De rijke grondeigenaars zouden het goed moeten afstaan dat zij tegen het recht van allen in bezit hebben, en het moet terugkeeren aan iedereen.

Wil dat zeggen dat de arme boer die een lapken grond bezit zou ten onder zijn? In 't geheel niet, want de kleine boerders zijn geene luiers-riken gelijk de groote grondeigenaars.

naars. Neen, tige werkl niets verliez van de rijk kleine boere hebben, ver

Zouden zij stukje land, zij nooit nie hebben, zij

De socialie tegen hebb

stukje land

veel zweet heeft. Hij z

beter kunne want dan zo

hypotheke

Zooals gij collectivisme aan de arm

aan de ar stad.

Die er al

zen, dat zij

de barons, en burger,

zouden kun dat er voor

Als ze da

goed willen

alleen om

verdedigen, de boerenm

koord kome

Want eer

gedaan met ne paarden

hunne kast

kleeren, me

Ze zullen een ander.

Als gij v

hebben, en

moet zijn, s

Als gij v

beter zijt d

stemt dan

uwen stand

zorgen in d

socialisten.

DE

Wij willen

rijke pachtkw

de toestand v

pachtkwestie.

of slecht, zo

buiten goed o

Tegenwoor

pachten betre

kunnen zijn.

duur der pa

pachtprijs reg

in geval van

onweders, en

gewagen aan

bracht, enz.,

Maar de on

ruine medeb

dieperik toelaat dat de

prijzen te eis

tot op het be

Wat zijn, i

bouwer en d

medewerker

voortbrenger

grond en de

zijn arbeid

worden doe

iets wat de

het bewijs d

landbouwer

komt, wann

kasteelheer.

Indien die

rechtvaardig

rechten en

Maar zoo is

nerd worde

den ten voo

der werkers

wij klaar w

Om wel

opbrengst v

bespreking

twee mede